

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCXIV. ad annum CCCXLVI.

Parisiis, 1644

Vita, Epistolae Et Decreta Silvestri Papae I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15072

VITA, EPISTOLAE ET DECRETA SILVESTRI PAPÆ I.

Ex libro Pontificali Damasi Papæ.

ANNO a
CHRISTI
314.

SILVESTER natione Romanus, ex patre Rufino, ^b fedit annis viginti tribus, mensibus decem, diebus undecim. Fuit autem temporibus Constantini & Volusiani, ex die Kalendarum Februarii, vsque in diem Kalendarum Ianuarii, Constantino & Volusiano consulibus. ^c Hic in exilio fuit in monte Soractensi, & postmodum ^d rediens cum gloria, ^e baptizavit Constantinum Augustum ^f, quem curavit Dominus a lepra, cuius persecutionem primo fugiens, in exilio fuisse cognoscitur. Hic fecit in vrbe Roma ecclesiam in prædio cuiusdam presbyteri sui, qui cognominabatur Equitius, iuxta thermas Traianas; quem titulum Romanum constituit, & vsque in hodiernum diem appellatur titulus Equitii, ^g vbi & hæc dona contulit: Patenam argenteam pensantem libras 20. ex dono Augusti Constantini. Donavit autem & scyphos argenteos 2. qui pensauerunt singuli libras denas. Calicem aureum, pensantem libras duas. Calices ministeriales quinque, pensantes singulos binas libras. Amas argenteas duas, pensantes singulas libras denas. Patenam argenteam chrismalem, auro clausam, pensantem libras quinque. Pharos coronatos decem, pensantes singulos libras octonas. Pharos areos 20. pensantes singulos libras denas. Cantharos cerostrotos 12. areos, pensantes singulos libras 30. Fundum Valerianum

Concil. Tom. 2.

A

in territorio Sabinensi, qui præstat solidos 80. Fundum stationum in territorio Sabinensi, qui præstat solidos 55. Fundum ad duas casas in territorio Sabinensi, qui præstat solidos quadraginta. Fundum Percilianum in territorio Sabinensi, qui præstat solidos 20. Fundum Corbianum in territorio Sorano, qui præstat solidos 60. Domum cum balneo in vrbe in Sicunini regione, quæ præstat solidos 85. Hortum intra urbem Romam, in regione ad duos amantes, præstantem solidos 15. Domum in regione Orphea intra urbem, quæ præstat solidos 58. & tremissem. Hic fecit constitutum etiam de omni ecclesia.

Huius temporibus ^h factum est Concilium cum eius * consensu in Nicæa Bithyniæ. Et congregati sunt 318. Episcopi ^{* præcepto} catholici, qui exposuerunt fidem integram, sanctam, catholicam, & immaculatam. Et damnauerunt Arium, Photinum, & Sabellium, vel sequaces eorum. Et in vrbe ⁱ Roma congregauit ipse cum consilio Augusti Episcopos 277. & damnauit iterum & Calixtum, & Arium, & Photinum, & Sabellium. Et constituit, vt presbyter Arianum resipiscentem non susciperet, nisi Episcopus loci designaret eum. Constituit & chrisma ^k ab Episcopo confici. Et priuilegium Episcopis contulit, vt baptizatum consignent, propter hæreticam suasionem. Hic & hoc constituit, ^l vt baptizatum liniat presbyter chrismate leuatum de aqua, propter occasionem transitus mortis. Hic quoque constituit, vt nullus laicus crimen clerico audeat inferre. Et hoc constituit, ^m vt diaconi dalmaticis in Ecclesia vterentur, & palla linostima laua eorum tegeretur. Idemque constituit, vt nullus clericus propter quamlibet causam in curiam introiret, nec ante iudicem cinctum causam diceret, nisi in Ecclesia. Sed & constituit, ⁿ vt sacrificium altaris non in serico, neque in panno tincto consecraretur, nisi tantum in lineo ex terra procreato, sicut corpus Domini nostri Iesu Christi in sindone linea & munda sepultum fuit. Constituit nihilominus, vt si quis desideraret in Ecclesia militare aut proficere, vt esset ostiarius annis decem, lector annis 30. exorcista, dies 30. acolythus annis 5. subdiaconus annis 5. custos martyrum annis 5. diaconus annis 7. presbyter annis 3. probatus ex omni parte, vt etiam ab his, qui foris

Ioh. 19.

funt, habeat bonum testimonium. Vnius vxoris vir, vxore a sacerdote benedicta : & sic ad ordinem Episcopatus ascenderet, nullum maioris vel prioris locum inuaderet, nisi ordine temporum cum pudore cognosceret omnium clericorum vota grata, nullo omnino clerico contradicente, vel fideli. Hic fecit ordinationes septem per mensem Decembrem, presbyteros 42. diaconos * 36. Episcopos per diuersa loca & tempora * 66.

* 25.

* 65.

Ex libello de munificentia Constantini.

o Huius temporibus fecit Constantinus Augustus basilicas istas, quas & ornauit. P Basilicam Constantinianam, vbi posuit dona ista. Fastigium argenteum, habens in fronte⁹ Saluatorem sedentem in sella, quinque pedum, pensantem libras * 120. Et duodecim Apostolos, habentes singulos quinos pedes, pensantes libras 90. cum coronis ex argento purissimo. Item a tergo respicientem in abside Saluatorem, sedentem in throno in pedibus quinque, ex argento purissimo, pensantem libras 140. Et angelos quatuor ex argento in quinque pedibus, qui pensant singuli libras 115. cum gemmis Alabandenis. Fastigium ipsum pensat libras duo millia 25. Coronas quatuor ex auro purissimo, cum delphinis viginti, pensantes singulas libras 15. Pharum ex auro purissimo, cum delphinis * quingentis, cum catena, qui pensant libras 25. Cameram basilicæ ex auro, pensantem in longum & in latum libras 50. Altaria septem ex argento purissimo, pensantia libras ducentas. Patenas aureas septem, pensantes singulas libras triginta. Patenas argenteas sexdecim, pensantes singulas libras * triginta. Scyphos ex auro purissimo septem, pensantes singulos libras decem. Scyphum singularem ex metallo, corallo ornatum, & vndique de gemmis prasinis & hyacinthinis, auro interclusum ex omni parte, qui pensat libras viginti & vncias tres. Scyphos argenteos viginti, pensantes singulos libras quindecim. Amas ex auro purissimo duas, pensantes singulas libras quinquaginta, portantes singulas medimnos tres. Amas argenteas 20. pensantes singulas libras 10. portantes singulas medimnos singulos. Calices minores aureos purissimos 40. pensantes singulos libras singulas. Calices minores ministeriales quingentos, pensantes singulos libras duas.

* 310.

* 15.

* 3.

Basilica
Constanti-
niana.

Ornamenta in basilica, pharum cantharum ex auro purissimo ante altare, in quo ardet oleum nardinum pisticum, cum delphinis octoginta, pensantem libras triginta. Pharum cantharum argenteum cum delphinis viginti, qui pensant libras quadraginta, vbi ardet oleum nardinum pisticum. Pharos cantharos argenteos in gremio basilicæ 45. pēfantes singulos libras triginta, vbi ardet oleum supra scriptum. In parte dextera basilicæ pharos argenteos 40. pensantes singulos libras 20. Pharos cantharos in laua basilicæ argenteos 25. pēfantes singulos libras viginti. Cantharos cerostrotos in gremio basilicæ argenteos quinquaginta, pensantes singulos libras 20. Metretas 3. ex argento purissimo, pensantes singulas libras trecentas, portantes medimnos decem. Candelabra ex orichalco, num. 7. quæ habent pedes denos, cum ornatu ex argento, interclusa sigillis prophetarum, pensantia singula libras trecentas. Quæ constituit in seruitio luminum. Massam Gargillanam in territorio Sueffano, præstantem solidos 400. Massam Bauronicam in territorio Sueffano, præstantem solidos 360. Massam Aurianam in territorio Laurentino, præstantem solidos 500. Vrbanam in territorio Antiano, præstantem solidos 240. Massam in * Castis in territorio Catanensi, præstantem solidos mille. Massam Trapeas in territorio Catanensi, præstantem solidos mille sexcentos quinquaginta. Thymiamateria duo ex auro purissimo, pensantia libras triginta. Donum aromaticum ante altaria, singulis annis libras centum quinquaginta.

Nota de
baptismo
Constanti-
ni contra
multos.

Fontem sanctum, vbi baptizatus est Augustus Constantinus, ex lapide porphyretico, & ex omni parte coopertum intrinsecus & foris & desuper, & quantum aqua continet, ex argento purissimo, libras 3008. In medio fontis columna porphyretica, quæ portat phialam ex auro purissimo, pensantem libras 30. † vbi ardent balsami libræ ducentæ. * Annexum ex * stipa amianti. In labro fontis agnum ex auro purissimo, fundentem aquam, pensantem libras 30. Ad dexteram agni, Saluatorem ex argento purissimo, in pedibus quinque, pensantem libras 170. In laua agni, B. Ioannem Baptistam ex argento, in pedibus quinque, tenentem titulum scriptum, qui hoc habet: Ecce agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi: pensantem

Joan. 1.

* myxum
* stupa

libras 100. Ceruos ex argento 7. fundentes aquam, pen-
santes singulos libras 800. Thymiamaterium ex auro pu-
rissimo, pensans libras 10. cum gemmis prasinis & hyacin-
thinis vndique, numero gemmæ 42. Donum sancto fon-
ti: Massa Festi ex territorio Prænestino, præstans solidos
300. Massa Gaba ex territorio Gabinensi præstans solidos
ducentos & duos. Massa Pictas, ex territorio supradicto,
præstans solidos 205. Massa Statiliana ex territorio Sora-
no, præstans solidos 300. Massa intra Siciliam Taurana ex
territorio Parentiensi, præstans solidos quingentos. Intra
urbem Romam domus vel horti, præstantes solidos bis
mille trecentos. Fundus Bassi, præstans solidos centum
viginti. Massa Laninas ex territorio Carfiolano, præstans
solidos ducentos. Fundus Catulli ex territorio Nomen-
tano, præstans solidos quinquaginta. Massa Statiana ex
territorio Sabinensi, præstans solidos trecentos quinqu-
aginta. Massa Murina ex territorio Appiano Albanensi,
præstans solidos 300. Massa Virginis ex territorio Sora-
no, præstans solidos 200. Transmarina intra partes Afri-
ca. Massa Vincis ex territorio * Mucario, præstans soli-
dos 800. Massa Capfis ex territorio * Capsitano, præstans
solidos 600. Massa Varia * Sardana, præstans solidos quin-
gentos. Massa Camaras ex territorio * Curtalupi, præ-
stans solidos 405. Massa Mummas ex territorio Numidiæ,
præstans solidos 650. Massa Sulfurata ex territorio Numi-
diæ, præstans solidos 720. Massa Baldariolaria ex territo-
rio Numidiæ, præstans solidos 810. In Græcia: Massa
Cephalenia, præstans solidos quingentos. In * Mengaulo,
Massa Amazon, præstans solidos 222.

* Musci.
* Maccris
* Caput
Ciliani.
* Salde-
na
* Cirta

* Mega-
lula

Eodem tempore Constantinus Augustus fecit^f basili-
cam B. Petro Apostolo in templo Apollinis, cuius locu-
lum, cum corpus S. Petri recondidit, vndique ex ære Cy-
prio conclusit, quod est immobile. Ad caput, pedes 5. Ad
pedes, pedes quinque. Ad latus dextrum, pedes quinque.
Ad latus sinistrum, pedes quinque. Subter, pedes quin-
que. Supra, pedes quinque. Sic inclusit corpus B. Petri
Apostoli, & recondidit, & exornauit super columnas por-
phyreticas, & alias columnas tres * thyneas, quas de Græ-
cia perduxit. Fecit autem & cameram basilicæ, ex * crim-
ma auri fulgentem. Et super corpus B. Petri, super os quo

Basilica S.
Petri Apo-
stoli.

* forte
thyneas

* crimmo

conclufit illud, fecit crucem auream puriffimam, penfan-
 tem libras 150. vbi fcriptum eft hoc : Constantinus Au-
 guftus & Helena Augufta hanc domum regali fimili ful-
 gore corufcantem, auro circumdant. Scriptum eft ex li-
 teris nigellis in cruce. Fecit autem candelabra ex ori-
 chalco in pedibus decem, numero quatuor, argento con-
 clufa, cum figillis argenteis, vnde Actus Apoftolorum
 cernebantur, penfantia fingula libras trecentas. Calices
 aureos tres cum gemmis prafinis quadraginta quinque,
 penfantes fingulos libras duodecim. Metretas argenteas
 * duas, penfantes libras ducentas. Calices argenteos vi-
 ginti, penfantes fingulos libras decem. Amas aureas 2. pen-
 fantes fingulas libras denas. Amas argenteas quinque, pen-
 fantes fingulas libras viginti. Patenam auream cum * thure
 & columba, ex auro puriffimo, ornatam gemmis prafinis
 & hyacinthis, margaritisque, numero 215, penfantem li-
 bras triginta. Patenas argenteas quinque, penfantes fin-
 gulas libras quindecim. Coronam auream ante corpus,
 qua eft pharus cantharus, cum delphinis quingentis, pen-
 fantem libras trigintaquinque. Pharos argenteos in gre-
 mio basilicae cum delphinis, penfantes fingulos libras de-
 cem. Ad dexteram basilicae pharos argenteos triginta,
 penfantes fingulos libras octo. Ipfum altare ex auro &
 argento claufum cum gemmis prafinis & hyacinthis &
 albis 210. penfans libras 350. Thymiamaterium aureum
 cum gemmis vndique exornatum, penfans libras quin-
 decim. In reditibus donum, quod obtulit Constantinus
 Auguftus B. Petro Apoftolo per diocefes in Oriente. In
 ciuitate Antiochia domum Datiani, praftantem solidos
 240. Domunculam Nicenam, praftantem solidos viginti
 & tremiffem. Cellas in Aphrodisia, praftantes solidos
 * viginti. Balneum in * Cerethea, praftans solidos quadra-
 ginta duos. Piftrinum, vbi fupra, praftans solidos viginti-
 tres. Popinas, vbi fupra, praftantes solidos decem. Hor-
 tum Maronis, vbi fupra, praftantem solidos decem. Hor-
 tum, vbi fupra, praftantem solidos vndecim. Sub ciuitate
 Antiochena, poffeffionem Sibyllinam donatam Augu-
 fto, praftantem solidos 322. Cartadecadas 150. Aromatum
 libras ducentas. Balsami libras trigintaquinque. Sub ciui-
 tate Alexandrina, poffeffionem Timialicam donatam

* 15.
 * Cyre-
 tica.

Augusto Constantino ab Ambronio, præstantem solidos 620. Cartadecadas 300. Olei nardini libras 300. Balsami, sexaginta. Aromatum libras centum quinquaginta. Storacis Ifauricæ libras quinquaginta. Possessionem Eutimi Caduci, præstantem solidos quingentos. Cartadecadas 70. Per Ægyptum sub ciuitate Armeniæ, possessionem Agapii, quam donauit Constantino Augusto. Possessionem

* Cynopoliten,

* Panopoliten, præstantem solidos 800. Cartadecadas 400. Piperis medimnos 50. Croci libras centum. Storacis libras 150. Aromatum Casiæ libras 200. Olei nardini libras 300. Balsami libras centum. Lini sacco centum. Caryophyllorum libras centum quinquaginta. Olei Cyprini libras centum. * Papyrii canas mundas mille. Possessionem

* Papyri canas

quam donauit Constantino Augusto Ibronius, præstantem solidos 450. Cartadecadas 200. Aromatum Casiæ, libras 50. Balsami libras 50. In prouincia * Euphratenfi sub ciuitate * Cyro, possessionem Armanazon, præstantem solidos 380. Sub Tarso Ciliciæ, insulam * Cordionum, præstantem solidos 900.

* Euphratenfi.
* Charta
* Corycorum,

Eodem tempore Constantinus Augustus * fecit basilicam B. Paulo Apostolo, ex suggestione sancti Siluestri Episcopi, cuius corpus sanctum ita recondidit in ære & conclusit, sicut B. Petri, & dona obtulit. Nam omnia vasa sacra aurea, vel argentea, aut ærea, ita posuit, sicut in basilica beati Petri Apostoli: & ita beati Pauli Apostoli ornauit, sicut illam. Sed & crucem auream super * locum beati Pauli Apostoli posuit, pensantem libras 150. Sub ciuitate Tyria possessionem Comitam, præstantem solidos quingentos quinquaginta. Possessionem Fromimusa, præstantem solidos 700. Possessionem Timiam, præstantem solidos 250. Olei nardini libras septuaginta. Aromatum libras quinquaginta. Casiæ libras quinquaginta. Sub ciuitate Ægyptia possessionem Cyreos, præstantem solidos 710. Olei nardini libras septuaginta. Balsami libras triginta. Aromatum libras septuaginta. Storacis libras triginta. Stactes libras centum quinquaginta. Possessionem Basilicam, præstantem solidos quingentos quinquaginta. Aromatum libras quinquaginta. Olei nardini libras sexaginta. Balsami libras viginti. Croci libras sexaginta. Possessionem insulæ * Macchabæ, præstantem solidos quingentos de-

* loculum

* forte Macchabæ

Basilica S. Pauli Apostoli.

cem. Papyri * racanas mundas 500. Lini sacco 300.

Basilica S.
Crucis in
Ierusalem.

¹ Eodem tempore fecit Constantinus Augustus basilicam in Palatio Sessoriano, vbi de ligno sanctæ Crucis posuit, & in auro & gemmis conclusit. Vbi & nomen Ecclesiæ dedicauit, quo nominatur vsque in hodiernum diem, Ierusalem. In quo loco constituit dona ista: Candelabra ante lignum sanctum lucentia argentea quatuor, secundum numerum quatuor Euangeliorum, pensantia singula libras octoginta. Pharos cantharos argenteos quinquaginta, pensantes singulos libras quindecim. Scyphum aureum purissimum, pensantem libras decem. Calices aureos ministeriales quinque, pensantes singulos libras singulas. Scyphos argenteos tres, pensantes singulos libras octo. Calices ministeriales argenteos decem, pensantes singulos libras * duas. Patenam argenteam auro inclusam cum gemmis, pensantem libras quinquaginta. Altare argenteum, pensans libras ducentas quinquaginta. Amas argenteas tres, pensantes singulas libras viginti. Et omnes agros circa palatium Ecclesiæ dono dedit. Possessionem ad Sponsas via Lauicana, præstantem solidos ducentos sexaginta tres. Sub ciuitate Laurento, possessionem Patras, præstantem solidos centum viginti. Sub ciuitate Nepefina, possessionem Anglesis, præstantem solidos ducentos quinquaginta. Sub ciuitate supra scripta possessionem Terega, quæ præstat solidos centum sexaginta. Sub ciuitate Falisca possessionem præstantem solidos centum quindecim. Item sub ciuitate Falisca possessionem Herculis, quam donauit Augusto, & Augustus obtulit Ecclesiæ Ierusalem, præstantem solidos centum quadraginta. Sub ciuitate Tuder, possessionem Angulas, præstantem solidos 153.

* for. can-
nas.

Basilica S.
Agnæ virginis &
martyris.

² Eodem tempore fecit basilicam sanctæ martyris Agnæ, ex rogatu filiæ suæ, & baptisterium in eodem loco, vbi baptizata est foror eius Constantia, vna cum filia Augusti. Et ibidem constituit hæc: Patenam auream, pensantem libras viginti. Calicem aureum, pensantem libras decem. Coronam, pharum cantharum ex auro purissimo, cum delphinis triginta, pensantem libras quindecim. Patenas argenteas duas, pensantes singulas libras viginti. Calices argenteos quinque, pensantes singulos libras decem

decem. Pharos cantharos argenteos triginta, pensantes singulos libras octo. Pharos areos ex orichalco quadraginta. Cerostrotos ex orichalco, argento clufos, quadraginta sigillatos. Lucernas aureas duodecim * nixas super fontem. In redivibus circa ciuitatem Fidenas, omnem agrum, præstantem solidos centum sexaginta. Via Salaria sub Parento vndique omnem agrum, præstantem solidos centum quinque. Agrum Muci, præstantem solidos octoginta. Possessionem in vico Pifonis, præstantem solidos ducentos quinquaginta. Agrum Casulas, præstantem solidos centum.

Eodem tempore Constantinus Augustus fecit * basilicam beato Laurentio martyri via Tiburtina in agro Verano supra arenarium cryptæ. Et vsque ad corpus sancti Laurentii martyris fecit gradus ascensionis & descensionis. In eo loco construxit absidem, & ornauit marmoribus porphyreticis, & desuper locum conclusit de argento, & * cancellos de argento purissimo ornauit, pensantes libras mille. Et ante ipsum locum in crypta posuit lucernam ex auro purissimo lychnorum decem, pensantem libras viginti. Coronam ex argento purissimo cum delphinis 50. pensantem libras triginta. Candelabra ærea duo in pedibus denis, pensantia singula libras trecentas. Ante corpus B. Laurentii martyris argento clufit sigilla passionum ipsius, cum lucernis in * nixis argenteis, pensantibus singulis libras quindecim. In eodem loco possessionem cuiusdam * Quiriacetis religiosæ feminæ, quam sifcus occupauerat tempore persecutionis. Veranum fundum, præstantem solidos centum sexaginta. Possessionem aqua Tuscia ad latus, præstantem solidos 153. Possessionem Augusti in territorio Sabinensi, præstantem solidos 120. Possessionem Micenas Augusti, præstantem solidos centum decem. Possessionem Thermulas, præstantem solidos sexaginta. Possessionem Aranas, præstantem solidos septuaginta. Pharos argenteos triginta, pensantes singulos libras octo.

Eisdem temporibus Constantinus Augustus fecit basilicam via Lauicana inter duas lauros, B. Petro & Marcelino martyribus. Et mausoleum, vbi beatissimam Augustam matrem suam posuit in sarcophago porphyretico.

Concil. Tom. 2.

B

Basilica S. Laurentii martyris.

* cancel-
lis

* myxis

* Cyria-
ca

Basilica Petri & Marcellini martyrum.

Vbi & donauit patenam auream ex purissimo auro, pensantem libras trigintaquinque. Candelabra argentea, auro clusa in pedibus 12. quatuor, pensantia singula libras ducentas. Coronam auream, quæ est pharus cantharus, cum delphinis 120. pensantem libras triginta. Calices aureos tres, pensantes singulos libras decem, cum gemmis prafinis & hyacinthinis. Amas aureas duas, pensantes singulas libras 40. Altare ex argento purissimo, pensans libras ducentas. Pharos cantharos argenteos viginti, pensantes singulos libras viginti. Item altare ex argento purissimo, pensans libras ducentas. Patenas ex auro duas, pensantes singulas libras 15. Patenas argenteas duas, pensantes singulas libras 15. Scyphum maiorem ex auro purissimo, vbi nomen Augusti designatur, pensantem libras 20. Scyphum aureum minorem, pensantem libras 10. Scyphos argenteos 5. pensantes singulos libras 12. Calices ministeriales argenteos viginti, pensantes singulos libras 3. Amas argenteas 4. pensantes singulas libras 15. Annis singulis olei nardini pistici libras 900. Balsami libras 100. Aromaticum in incensum sanctis martyribus B. Marcellino & Petro, libras centum. Fundum Laurentinum iuxta Formiam cum balneo, & omnem agrum a post Sessorianam viam, & in ærarium, vsque ad viam Latinam, ad montem Gabum. Ipsum montem Gabum, possessionem Augustæ Helenæ, præstantem solidos mille * centum viginti. Insulam Sardiniam cum possessionibus omnibus, præstantem solidos mille vigintiquatuor. Messanam cum possessionibus suis omnibus, præstantem solidos 810. Insulam Matyziam, præstantem solidos 600. Possessionem in territorio Sabinensi, quæ appellatur ad duas casas, sub monte Laureti, præstantem solidos 200.

* 300.

In ciuitate
Ostia, basi-
lica S. Petri
& Pauli &
Ioan. Bapt.

Eodem tempore fecit Constantinus Augustus basilicam in ciuitate Ostia, iuxta portum vrbis Romæ, beatorum Apostolorum Petri & Pauli & Ioann. Baptista, vbi obtulit hæc: Patenam argenteam, pensantem libras 30. Calices argenteos decem, pensantes singulos libras quinque. Amas argenteas duas, pensantes singulas libras decem. Pharos argenteos triginta, pensantes singulos libras quinque. Scyphos argenteos duos, pensantes singulos libras octo. Patenam argenteam chrismalem singularem,

pensantem libras decem. Peluem ex argento ad baptismum, pensantem libras viginti. Insulam, quæ dicitur Affis, quæ est inter Portum & Ostiam, & possessiones omnes maritimas, vsque ad digitum solis, præstantes solidos trecentos. Possessionem Gracchorum in territorio Ardeatino, præstantem solidos triginta. Possessionem Quirini in territorio Ostiensi, præstantem solidos 311. Possessionem Balniolum in territorio Ostiensi, præstantem solidos 42. Possessionem Nymphulas, præstantem solidos triginta. Item, quæ obtulit Gallicanus basilicæ superscriptæ sanctorum Apostolorum Petri & Pauli & Ioannis Baptistæ. Obtulit autem hæc: Coronam argenteam cum delphinis, pensantem libras 20. Calicem argenteum anaglyphum, pensantem libras 17. Massam Mallianam in territorio Sabinesi, præstantem solidos 115. & tremissem. Fundum Picturas in territorio Veliterno, præstantem solidos 43. Fundum Surorum via Clodia in territorio Veientano, præstantem solidos 56. Massam Gargilianam in territorio Sueffano, præstantem solidos 656.

Eisdem temporibus fecit Constantinus Augustus basilicam in ciuitate Albanensi sancti Ioannis Baptistæ, vbi posuit hæc: Patenam argenteam, pensantem libras 30. Scyphum argenteum deauratum, pensantem libras 12. Calices ministeriales decem, pensantes singulos libras ternas. Amas argenteas duas, pensantes singulas libras 20. Possessiones Laurentinas cum adiacentibus campestribus, præstantes solidos 60. Fundum Molas, præstantem solidos 50. Possessionem Albanensem cum lacu Albano, præstantes solidos 250. Massam Muci, præstantem solidos 170. Omnia Scheneca deserta, vel domos ciuitatis in vrbe Albanensi, omnia in circuitu Ecclesiæ Constantinianæ obtulit Augustus. Possessionem horti, præstantem solidos 20. Possessionem Tiberii Cæsaris, præstantem solidos 80. Possessionem Marinas, præstantem solidos 50. Possessionem Armatianam in territorio * Coronano, præstantem solidos 150. Possessionem Statilianam, præstantem solidos 70. Possessionem Medianam, præstantem solidos 30.

Eisdem temporibus fecit Constantinus Augustus intra urbem Capuanam basilicam Apostolorum, quam co-

In ciuitate Albanensi basilica S. Ioann. Baptistæ.

In vrbe Capuana Basilica Apo-

Concil. Tom. 2.

B ij

* Sorano

itolorum,
quæ dicitur
Constanti-
niana.

gnominavit Constantinianam. Vbi & obtulit dona hæc: Patenas argenteas duas, pensantes singulas libras 20. Scyphos argenteos tres, pensantes singulos libras octo. Calices ministeriales 15. pensantes singulos libras duas. Amas argenteas duas, pensantes singulas libras 18. Candelabra ærea in pedibus decem, numero quatuor, pensantia singula libras 180. Pharos cantharos argenteos numero triginta, pensantes singulos libras quinque. Pharos cantharos æreos, numero triginta. Et obtulit possessiones Massam Statilianam in territorio Menturino, præstantem solidos 315. Possessionem in territorio Caietano, præstantem solidos 85. Possessionem Paterni in territorio Suesfano, præstantem solidos 150. Possessionem ad Centum in territorio Capuano, præstantem solidos 60. Possessionem Gauronicam in territorio Suesfano, præstantem solidos quadraginta. Possessionem Leonis, præstantem solidos 60.

In ciuitate
Neapoli ba-
silia.

Eisdem temporibus fecit Constantinus Augustus basilicam ^b in vrbe Neapoli, vbi obtulit hæc: Patenas argenteas duas, pensantes singulas libras viginti quinque. Scyphos argenteos duos, pensantes singulos libras decem. Calices ministeriales decem, pensantes singulos libras duas. Amas argenteas duas, pensantes singulas libras quindecim. Pharos argenteos viginti, pensantes singulos libras octo. Pharos æreos viginti, pensantes singulos libras decem. Fecit autem formam aquæductus per milliaria octo. Fecit autem & forum, & donum obtulit: Possessionem Macarii, præstantem solidos 150. Possessionem Cimbranam, præstantem solidos centum quinque. Possessionem Sclinam, præstantem solidos centum octo. Possessionem Afilas, præstantem solidos centum quadraginta. Possessionem Nymphulas, præstantem solidos nonaginta. Possessionem Insulæ cum castro, præstantem solidos octoginta.

Titulus in
vrbe Roma
S. Siluestri.
Est autem
basilica ha-
bens hunc
titulum.

Eisdem temporibus constituit beatus Siluester in vrbe Roma titulum suum in regionem tertiam iuxta thermas Domitianas, quæ cognominantur Traianæ, titulum scilicet Siluestri, vbi donauit Constantinus Augustus patenam argenteam, pensantem libras viginti. Scyphos argenteos duos, pensantes singulos libras octo. Amam argenteam, pensantem libras decem. Pharos cantharos ar-

genteos decem, pensantes singulos libras quinque. Cantharos cerostrotos areos sexdecim, pensantes singulos libras quadraginta. Calices argenteos ministeriales quinque, pensantes singulos libras duas. Fundum Percilianum in territorio Sabinensi, præstantem solidos quinquaginta. Fundum Barbatianum in territorio Ferentino, præstantem solidos triginta quinque & tremissem. Fundum Statianum in territorio Trebulano, præstantem solidos 66. & tremissem. Fundum Beruclas in territorio Corano, præstantem solidos quadraginta quinque. Fundum Sulpitianum in territorio *Corano, præstantem solidos septuaginta. Fundum Tauri in territorio Veientano, præstantem solidos quadraginta duo. Fundum Sentianum in territorio Tiburtino, præstantem solidos triginta. Fundum Ceianum in territorio Prænestino, præstantem solidos quinquaginta. Fundum Termulas in territorio Prænestino, præstantem solidos triginta quinque. Possessionem Cylonis in territorio Prænestino, præstantem solidos quinquaginta octo. Obtulit & omnia necessaria titulo Equitii. Hic Siluester fecit ordinationes sex per mensem Decembrem, presbyteros quadraginta duo, diacones viginti sex: Episcopos per diuersa loca numero 65. Hic sepultus est in cœmeterio Priscillæ via Salaria, apud urbem Romam milliario tertio, pridie Kalend. Ianuar. Qui catholicus & confessor quieuit. Et cessauit Episcopatus dies quindecim. Hæc Damasus.

N O T Æ.

* *Siluester.*] Postquam Episcopatus Romanus per obitum Melchiadis non septemdecim diebus dumtaxat, (vt sui ipsius immemor auctor Pontificalis asserit) sed integro mense vacasset, ipsis Kalendis Februariis, anno Christi 314. qui est Constantini imperatoris nonus, Siluester natione Romanus, a Marcellino, non (quod habent acta Siluestri) a Melchiade presbyter ordinatus, Pontificatum adeptus est. Maximino & Licinio hostibus & persecutoribus orientalis Ecclesiæ deuictis, Iudæis seditionem mouentibus, per Constantinum eorum aurículas amputantem, & rebellionis signum corpori illorum imprimentem, feliciter oppressis, toti orbi & imprimis vniuersæ Ecclesiæ pax & tranquillitas concessa est. Qua obtenta, subito vastatæ Ecclesiæ extrui, & ad corruptos mores emendandos, sanctissimæ leges ab Ecclesiastici & sæcularis imperii monarchis promulgari cœperunt. Et demum ad contuma-

Siluester
quando Pontifex factus.

Siluester a Marcellino presbyter ordinatus, Maximino & Licinio occisus, Ecclesiæ pax reddita est.

ciam schismaticorum Donatistarum, terve quaterve in causa Cæciliani appellantium, frenandam; ad incendium Arianæ hæresis exortum Alexandria restinguendum, ad Athanasii electionem contra Arianorum & Meletianorum factionem confirmandam, diuersis locis ac temporibus Arelatense, Ancyranum, Neocæsarense, Alexandrinum, Laodicenum, Romanum, Nicænum, aliaque plura Concilia indicta, congregata ac celebrata fuerunt. Inter leges, quas Imperator adhuc catechumenus, & baptismi expers, piissime edixit ac promulgauit, notatu dignissimæ sunt illæ, quibus ingenuos, per tyrannum seruituti subiectos, in libertatem vindicauit: puerorum concubitus sodomiticos interdixit: parentum inopiæ in alendis & educandis prolibus succurrit: pœnam, qua miserorum hominum vultus inscribebantur, sustulit: Christianos exules & ad metalla damnatos, Licinio deuicto, reuocauit; de gradu deiectos, bonisque omnibus spoliatos restituit, quaque leges Iuliam & Papiam aduersus turpem, fictum & sterilem cælibatum olim sancitas, & contra verum, sanctum atque secundum Christianorum cælibatum conuersas, abrogauit: Denique, qua ad Maximum præfectum vrbis de aruspibus, ne priuatas domos adirent, rescripsit; quippe qui ea occasione clandestinæ idololatriæ venena instillarent. Verum cum hoc suo decreto multorum animos grauiter exacerbari, ac fere seditionem concitari videret, specie mitigandæ seditionis, ad eundem Maximum rescriptum priori contrarium edidit, quo aruspices, si fulgur tectum aliquod tetigisset, consulendos, sibi que quod respondiissent, renuntiandum esse decreuit. Quamobrem, vt & ipse Imperator disceret, aliosque suo exemplo doceret, quanta cum Dei offensa coniunctum sit, religionem temporalis commodi causa dissimulare, Deo vindice permissum est, vt imperium eius ante felicissimum, in summam infelicitatem relaberetur, ipsaque Neroniana sæcula quibusdam recrudescere viderentur. Cum enim Licinium iuniorem de rebellionem suspectum occidisset, optimum deinde Crispum Cæsarem Christianum, præclaris victoriis auctum, rebus fortiter gestis vere magnum, castitate, ceterisque moribus insignem, quasi nouercæ stuprum intentasset, vna cum Fausta coniuge sua, multisque præterea spectatæ virtutis viris, crudelissime interfecit. Ob hæc scelera Imperator a Deo lepra percussus, cum ab aruspicum responsis, quibus ad lepram curandam, innocentium sanguinem sanguini innocenter effuso addere monebatur, matrum & infantulorum eiulatu deterritus esset, ad mentem rediit, factum detestatur, & criminis simul ac pœnæ expiationem quærit. Ab Osio Cordubensi Episcopo, sanctorumque Apostolorum Petri & Pauli apparitione didicit, Siluestrum e latebris ab exilio reuocandum, ab eoque lauacrum baptismatis esse expetendum: quod si faceret, futurum esse iidem Imperatori promiserunt, vt ab animi simul & corporis contagione emundetur. Obtemperat Apostolorum & Episcopi monitis, Siluestrum ab exilio reuocat, & postquam aliquot diebus per eum-

Concilia plurima habita sub Siluestro.

Quas leges tulerit Constant.

Qua occasione partium cecidit?

Pœnitentiam criminis agit.

Petrus & Paulus Apostoli Constantino apparuerunt.

dem in fide institutus fuisset, baptizatus, & subito a lepra mundatus est. Huius ille accepti beneficii memor, ut suum erga Deum & Ecclesiam affectum notum faceret, subito deorum gentilium fana diruit, plurimas diuino cultui consecrandas Ecclesias extruxit, easque amplissimis donis munificentissime exornauit. Et cum indignum esse iudicaret, eam urbem, in qua monarcha totius Ecclesiæ Christianique in terris vicarius residebat, sæcularis principis imperio subiectam esse; non urbis Romæ dumtaxat, sed totius fere Italiæ aliarumque prouinciarum dominium & iurisdictionem temporalem Siluestro, eiusque legitimis in cathedra Petri successoribus munificentissime donauit. Qua ratione crucem Dominicam tribus integris sæculis in terra latentem ac reconditam exaltarit; quibus miraculis a latronum crucibus eandem disereuerit, quæ templa in honorem Dei ædificarit, quasve res alias præclare gesserit; partim supra in notis ad tertiam epistolam Eusebii diximus, partim infra recensebimus.

Munificentia Constantini.

Donatio Constantini.

^b *Sedit annis 23, mensibus decem, diebus 11.*] Siluester cum sedisset annis viginti vno, mensibus vndecim minus vno die, migravit e vita pridie Kalendarum Ianuarii, anno Christi nati 335. Alii quidem aliter, sed cum in libr. de Roman. Pontif. eius ingressus ponatur sub consulatu Volusiani, tempore Constantini (sic enim hic legendum est) rursum vero Marci successoris illius subrogatio ponatur sub Consulatu Nepotiani atque Facundi, qui incidit in annū Christi 336. sane anno 335. Siluester excessisse nequaquam potuit. Baronius in appendice decimi tomi ad annum 324. numero 8.

Sedis tempus Siluestri.

^c *Hic in exilio fuit in monte Soracte.*] Siluestrum crudelitatem Imperatoris metuentem ab vrbe exulasse, præter acta ipsius, probabiliter indicant Zosimus libro secundo, Sozom. libri primi cap. 5. ex eo quod Constantinus criminis sui expiationem quærens, non Romanum antistitem, sed peregrinum hominem, Osum nimirum Cordubensem Episcopum consuluisse. *Horum, inquit Zosimus, ipse sibi conscius, & propterea contemptæ Sacramentorum religionis, ad flamines accedens, admissorum lustrationes poscebat. Illis respondentibus, non esse traditum lustrationis modum, qui tam fæda piacula posset eluere, quidam Hispanus genere cui nomen esset Ægyptius, (ita Osum Episcopum Cordubensem appellat; tum quod a suscepta legatione ex Ægypto rediisset, tum etiam quod, quales erant pene omnes Ægyptii, omnesque gentilium opinione Christiani sacerdotes, magnum esse putauerit) Romam delatus, & ad Constantini colloquium admissus, sententiam doctrinæ Christianorum habere vim abolendi quodcumque peccatum confirmavit. &c.* Baron. ann. 324. num. 17. & 27.

^d *Rediens cum gloria.*] quippe qui iussu beatorum Petri & Pauli, noctu per quietem & somnum Imperatori apparentium, ab exilio reuocatus in urbem rediit. Acta Siluestri, quæ recitantur ab Hadriano Papa, Concil. Nicæno II. Act. 1. Item tomo secundo epistolarum Decretalium.

^e *Baptizauit Constantinum Augustum.*] Constantinum anno Chri-

Constanti-
num anno
324. bap-
tizatum esse,
probat
Concilii.

Anastasi.

Zofimi a-
liorumque
gentilium
testimonio.

Probat
rationibus.

Refellitur
sententia
Eusebii, de
baptismo
Constanti-
ni.

sti 324. Crispo & Constantino tertium consulibus baptizatum esse, Romanum Concilium prædictis consulibus celebratum, apertissime probat. In exordio enim illius Concilii hæc narrantur: *Eodem tempore*, (Crispo nimirum & Constantino tertium consulibus, ut ex subscriptione constat,) *cum multi nobiles gauderent, quod Constantinus baptizatus a Silvestro Episcopo urbis Romæ, & mundatus fuisset a lepra; pro hoc beneficio, quod accepit a Domino nostro Iesu Christo, per Silvestrum Episcopum, cæpit integre predicare Dominum Iesum Christum, & consueti eius beneficia, &c.* Auctoritate eiusdem Concilii Anastasius Bibliothecarius in Chronico perbreui, quod scripsit, recenset Constantini baptismum Romæ habitum anno imperii illius decimo octauo, nimirum 324. Christi nati, quo 18. Constantini finitur, & 19. inchoatur. Hæc eadem testimonio Zofimi libro 2. aliorumque Gentilium, quorum Sozomenus libro primo cap. 5. meminit, confirmantur. Horum enim omnium vna eademque est sententia, Constantinum post Crispi filii necem, de crimine admisso pœnitentiam agentem, eiusque expiationem sollicitè quærentem, Gentilibus & Christianis auctoribus didicisse, veniam patricidii non nisi per baptismum rectè ac legitime administratum obtineri posse, ideoque baptisate Christianorum suscepto, ab omni corporis & animi contagione abluendum fore. Accedit, quod historicorum fere omnium consensu communi receptum sit, Imperatorem Concilio Nicæno vniuersali, quo non tantum de moribus, verum etiam de fide disputabatur, interfuisse, adeoque ante baptismate initiatum fuisse: cum, teste Seuero libro secundo, Constantio adhuc catechumeno Mediolanensi Concilio interesse non fuerit permittum. Baronius anno prædicto numero 17. & sequentibus vsque ad trigessimum. Item anno 355. numero vndecimo. Quod Eusebius Pamphili Episcopus Cæsareæ Palæstinæ, libro 4. in vita Constant. cap. 61. & 62. affirmat, Constantinum in extremo vitæ cursu multis annis post celebratum Nicænum Concilium in suburbis Nicomediæ ab Eusebio Nicomediensi Arianorum antesignano baptizatum, impium & ab Ecclesia Catholica penitus alienum ex hac vita migrasse, figmentum est in gratiam Constantii imperatoris Ariani, ab Arianorum signifero (ita eum Hieronymus appellat in Chron.) excogitatum. Græci in suo Menologio Constantinum inter sanctos retulerunt: Vniuersa Ecclesia nomen piissimi Imperatoris, teste Nicolao epistola ad Michaelem imperatorem, ex Diptychis recitare consuevit. Patres Concilii Chalcedon. Marcianum virum piissimum ac religiosissimum, Nouum Constantinum acclamarunt; quomodo, si quem Eusebius dolose scribit ab Ariano baptizatum, impie decessisse, Ecclesia Catholica tantopere commendabit? Tuo ipsius, Eusebi, testimonio constat, Imperatorem ipso sacratissimo Paschatis tempore sacris mysteriis interfuisse, & in sacro Nicæno conuentu sedem inter Episcopos habuisse; quomodo hæc omnibus aliis catechumenis & peccatoribus interdicta, Imperatori multis peccatis obnoxio, & adhuc catechumeno

chumeno

chumeno concessa fuisse opinaris? Præterea lib. 3. cap. 3. ais Imperatorem multis annis ante finem vitæ se in tabula depicta omnium oculis contemplandum proposuisse, salutareque passionis insigne supra caput imaginis locatum in pictura expressisse; inimicam autem illam & hostilem belluam, quæ Ecclesiam Dei impiorum tyrannide oppugnasset, in altum demersam, draconis specie & figura describendam curasse. Hæc quo pacto Constantino applicari possunt, si nondum baptizatus erat? siquidem omnis catechumenus est Energumenus, tantumque abest ut ipsum serpentem occidat, ut potius ab eo possideatur: nam aliter a catechumeno non expellitur, quam per baptismum, qui est mare illud, in quod serpens enecatus demergitur. Sed dices, in extremo vitæ fine baptizatum fuisse, testatur sanctus Ambrosius in oratione habita in funere Theod. ubi hæc ait. *Cui licet baptismi gratia in ultimis constituto omnia peccata dimiserit; tamen, quod primus Imperatorum credidit, & post se hereditatem fidei principibus dereliquit, magni meriti locum reperit.* Respondeo, nisi hæc de illa ægritudine, a qua omnium medicorum auxilio destitutus, per Siluestrum liberatus est, intelligas; ipse eodem verborum contextu sibi contraria locutus erit: nam quomodo magni, ut ait, meriti Constantinus est, si ab Arianis baptizatus decessit? Quod autem in Chronicis Hieronymi scribitur, Constantinum extremo vitæ suæ tempore ab Eusebio Nicomedienfi Episcopo baptizatum, in Arianum dogma declinasse, surreptitium est, & ab alio potius, quam a sancto Hieronymo suppositum. Demum, quod obiicitur synodicam Ariminensis Concilii epistolam ad Constantium scriptam, quam Theod. libri secundi cap. 29. Socrates libri secundi cap. 29. Sozomenus libri quarti cap. 17. recitant, euidenter attestari, Constantino imperatori paulo ante mortem baptismatis Sacramentum administratum fuisse; non tam mendose, quam falso ibidem auctorum vel librariorum culpa scriptum est. Sanctus enim Athanasius in commentario illo, quem de Synodo scripsit, eandem ipsam Episcoporum epistolam ad Constantium scriptam recitat, in qua loco Constantini, Constantem habet: Hæc enim ibidem scribit: *Fuitque nobis persuasissimum, iniquum esse, cum imperator Constans ab obitu suo dignus omni memoria, hanc fidem omni cura & diligentia conscriptam promulgarit, tunc demum ex quo ille baptizatus ex hominibus in requiem sibi debitam translatus est,* (nimirum, paulo post susceptum baptismum a Magnentio tyranno necatus.) Baronius anno Domini 324. num. 18. 27. & sequentibus, vsque ad num. 55. Vide epistolam I. Concilii Ariminensis sub Liberio infra.

Refellitur
obiectio ex
Ambros.

Refellitur
obiectio ex
Chronic.
Hieronym.

Refellitur
obiectio ex
Concilii
Ariminens.
epistola.

De suscepto baptismate Acta emendatiora historiam hanc referunt: Quod cum ad mandatum Siluestri Pontificis septem diebus regia corona deposita, in pœnitentia solitarium egisset, & fideles publicas preces atque ieiunium hanc ob causam indictum celebrassent, Sabbato adueniente & fonte ex more precibus benedicto, in eumque Constantino simul ingresso & baptizato, cælitus diuinum

Quid in
hoc bap-
tismate Con-
stantini ac-
ciderit?

Concil. Tom. 2.

C

splendorem affulisse, & quod a lepra animi & corporis mundatus esset, Christum eidem illo fulgore apparentem, manu porrecta congratulatum esse. Hæc ex Actis probatissimis Siluestri, quæ ab Hadriano epistola quadam decretali, & Concilio Nicæno II. Act. prima citantur. Baronius numero 41. anno præcedenti.

Constantius
imperator
historiam
patris a le-
pra curati
supprimi
curauit.

[*Quem curauit Dominus a lepra.*] Constantius filius Constantini eam historiam, qua parens ob scelera a se atrocissima commissa, lepra percussus fuerat, summo studio oblitteratam esse cupiuit; ideoque accidisse opinor, vt adulatoris potius quam historici officio perfunctus Eusebius, sicut baptismum Imperatoris in fine vitæ susceptum falso & dolose narrauit; ita historiam lepræ, vt scilicet filio placerent quas scripserat fabulas, studiose suppresserit. Quod vero Liberius Actis quibusdam a se conscriptis in vulgus sparsisset, Constantinum per Siluestrum a lepra mundatum fuisse, Constantius imperator ob eam causam non modo grauiter in eum commotus est, sed etiam eidem grauiam comminatus est, de quibus infra suo loco. Ne putes Acta Siluestri, multis erroribus referta, hac in re vacillare & fide destitui, scias idem à Patribus Romani Concilii sub Siluestro habiti, statim in principio synodalium Actorum confirmari: Hæc enim ibidem leguntur: *Cum multi nobiles gauderent, quod Constantinus baptizatus a Siluestro urbis Roma Episcopo, & mundatus fuisset a lepra; pro hoc beneficio, &c.*

Historia
Constanti-
ni a lepra
curati de-
fenditur.

[*Quem curauit Dominus a lepra.*] De Constantini lepra, & per baptismum curatione facta, futuris sæculis eadem credita, atque absque ambiguitate recepta esse, Gregorius Turonensis, cum agit de baptismo Clodouei Francorum regis, testatur his verbis: *Procedit nouus Constantinus ad lauacrum, deleturus lepræ veteris morbum, sordentesque maculas gestorum antiquorum recenti latice deleturus.* Eadem in vita sancti Remigii, quam Hincmarus descripsit. Quid, quod nec gentiles historici huius rei admirabilem historiam tacuerint? Inter alios Michael Glycas in suis annalibus libro quarto, hæc de Constantino scripsit: *Secundum hæc denuo per uxorem Faustam ad deastrorum cultum exorbitantem, Deus per lepram retraxit, &c.* Christianorum igitur ac gentilium scriptorum testimonio firmata, vera sunt, quæ de lepra Constantini in Actis Siluestri narrantur; quod nimirum Constantinus imperator adhuc auita sectatus, aduersus Dei Ecclesiam persecutionem concitauerit; ad quam euitandam, Silvester vna cum aliquibus suis secreta montis Soractis petierit: quodque Constantinus ob admissa flagitia a Deo lepra percussus, iuxta responsum quod ab aruspibus acceperat, e vilioribus personis infantes, quorum sanguine curaretur, ad necem quæri mandaerit quidem, verum matrum planctu ad miserendum commotus, a nece abstinere, matresque cum suis infantulis muneribus donatas dimitti præceperit: quod demum illi cubanti ideo beati Apostoli Petrus & Paulus apparuerint, & vt Siluestrum in monte latentem accersat, & ab eo baptizetur, admonuerint: quo suscepto, a lepra corporis subito mundatus ac curatus fuerit. Vide Acta Sil-

uestri, quorum fragmenta in Concilio Nicæno recitata, & ab Hadriano contra Iconoclastas producta reperiuntur: epistola prima Hadriani Papæ I. ad Constantinum & Irenem: item epistola tertia ad Carolum regem Francorum: item Actio prima Concilii Nicæni II. Item a Baronio anno Domini 324. num. 32. & sequentibus confirmata.

^e *Vbi & hac dona contulit: patenam argenteam, &c.*] Hæc quæ sequuntur confirmant ea quæ supra diximus, non esse illicitum Ecclesiæ bona ad cultum & honorem Dei, ad ministrorum sustentationem collata, possidere: de quibus vide quæ supra diximus in Notis ad epistolam secundam Pii I. verbis, *ne prædia.* item in vita Zephyrini, verbis, *vt patenas.* & ad vitam Urbani, verbis, *Hic fecit ministeria, &c.* & Notas eiusdem Urbani epistolæ, verbis, *Scimus vos non ignorare.*

Bona temporalia possidere Ecclesiæ licet.

^h *Huius temporibus factum est Concilium.*] de quo vide infra.

ⁱ *Et in vrbe Roma.*] Vide Notas ad Concilium Romanum III. sub Siluestro infra.

^k *Constituit & chrisma ab Episcopo confici.*] Christi institutione constitutum est, vt chrisma benedicendi solus Episcopus minister sit, vt diximus in Notis ad epistolam Urbani, & Fabiani II. Vnde quomodo hæc intelligenda sint, patebit.

Chrisma à solo Episcopo quando consecrari debet. Sacramentalis vnctio chrisma in fronte presbyteris interdicta.

^l *Hic & hoc constituit, vt baptizatum liniat presbyter.*] Hæc non de sacramentali vnctione chrisma in frontibus, sed de ea ceremoniali vnctione, quæ in solenni baptismo fit in vertice baptizandi, intelligenda esse, testatur Hugo Victorinus libro secundo de Sacramentis, pagina septima, capite tertio: vbi hanc constitutionem Siluestri referens, dicit: *Primis temporibus omnis vnctio chrisma per solos Pontifices fiebat: sed postquam constitutum est, vt baptizatum sacerdos in vertice liniat, consignatio tamen frontis solis Pontificibus reseruatur.* Vnde patet hanc ceremoniam olim presbyteris interdictam, & non nisi cum licentia Episcopi ab iisdem vsurpatam fuisse. Quod idem confirmatum est Concilii Toletani I. capite vigesimo, vbi dicitur: *Statutum est diaconum non chrismare, sed presbyterum, absente Episcopo; presente vero non, nisi ab ipso fuerit præceptum, &c.* Vide Suarez de sacramento Confirmationis disputatione trigesima sexta, sectione secunda, & Notas ad Canonem 20. Concilii Toletani I.

Ceremonialis vnctio chrisma in vertice iisdem concessa.

^m *Vt diaconi dalmaticis.*] Quid dalmatica, supra in Eutychno diximus. Vfus dalmaticæ olim Episcopis dumtaxat concessus, auctore Siluestro, & Concilii Romani Can. 6. est præceptus. Nunc autem illis diaconi & subdiaconi vtuntur. Suarez tomo 3. disput. 82. section. 2.

Vfus dalmaticæ.

ⁿ *Vt sacrificium altaris non in serico.*] Confirmatur hac constitutione Siluestri Pontificis, quod ab Eusebio prædecessore statutum fuerat; vt consecratio corporis Domini fiat super palla quadam consecrata, linea non serica. Idque communi consensu & consuetudine, Beda & Burchardo testibus, in Ecclesia receptum est, & ex

Corporale super quo fit consecratio, lineum esse debet.

Concil. Tom. 2.

C ij

Cur dictū
sit Corporale.

Concilio Rhemenſi capite tertio confirmatum. Can. ſacratas, diſtinctione 24. appellatur palla ſacra, quia eſt veluti pallium & indumentum Chriſti in altari. Communiter vero appellatur Corporale: quia ſindonem repræſentat, qua corpus Chriſti inuolutum fuit; vel quia in eo corpus Domini ſuperponitur. Vide Alcuinum, Durandum, alioſque plures, qui de diuinis officiis ſcripſerunt. Suarez tom. 3. diſput. 81. ſect. 6.

Libellus de
munificen-
tia Con-
ſtantini.

^o *Huius temporibus fecit.*] Hæc, quæ deinceps ſequuntur, huc translata ſunt ex libello de munificencia Conſtantini, quem Anaſtaſius Bibliothecarius ex archiuis ſacræ Romanæ Eccleſiæ in lucem edidit. Baron. ann. 324. num. 55. & 63. & 67.

Baſilica La-
teranenſis.

^p *Baſilicam Conſtantinianam.*] Hæc alias Lateranenſis appellatur, ideo quod Conſtantino fundatore in monte Cælio in ampliffimis ædibus Laterani ædificata ſit: quas ædes Conſtantine primus Fauſtæ Auguſtæ, ac deinde Melchiadi Papæ ceſſerat. Nam Concilium illud, quod in cauſa Cæciliani ſub Melchiade celebratum eſſe ſupra diximus, in Laterano in domo Fauſtæ habitum fuit. Vide Baronium anno 312. numero octauo & ſequentibus. Item anno 324.

Baſilica
Saluatoris
cur ſic di-
ctæ?

^q *Saluatorem ſedentem.*] Saluatoris imaginem 5. pedes altam, a qua celebri Saluatoris imagine, cui baſilica etiam dicata fuit, dicta fuit baſilica Saluatoris potius quam Conſtantiniana; ad differentiam alterius baſilicæ eiufdem nominis, publicis negotiis mancipatæ, quæ poſita erat in regione tertia apud templum Pacis, vt habent Sixtus Rufus, & Publius Victor. Baronius anno prædicto, num. 68.

Baſſamum
Heliogaba-
lus profu-
dit.

^r *Vbi ardent Baſſami libra, &c.*] Baſſamum ſummi precii oleum, quod profuſiffimus principum Heliogabalus (vt ſcribit Lampridius in Heliogabalo) in lucernis exhibuit; quod Conſtantine cultui ſacræ religionis applicaſſe inuenitur. Baronius numero 56.

S. Paulin.
de Eccleſ.
B. Petri
quid.

^s *Baſilicam B. Petro, &c.*] S. Paulinus, qui hoc eodem quarto ſæculo vixit, ad Alethium ſcribens, epi. 31. baſilicæ S. Petri meminit his verbis: *Quanto ipſum Apoſtolum attollebas gaudio, cum totam eius baſilicam denſis inopum cætibus ſtipauiffes, vel qua ſub alto ſui culminis mediis ampla laquearibus longum patet, & Apoſtolico eminens folio coruſcans ingredientium lumina ſtringit, & corda latifficat, &c.*

Miraculum
de ſepulcro
S. Petri.

^t *Cuius loculum cum corpus S. Petri.*] De Petri Apoſtoli ſepultura S. Gregorius Papa in epiſt. 30. lib. 3. ad Conſtantiam Auguſtam tradit, ad 15. pedes extra Petri ſepulcrum fuiſſe deſuper locum illum argento contectum: quod cum ipſius deceſſor mutare voluiſſet, apparente ſigno quodam, non paruo terrore abſterritum, ab huiufmodi conſilio deſtitiffiſſe. Baronius præd. ann. num. 63.

Vaſa & or-
namēta Ec-
cleſiæ a ſa-
cilegio de-
ſenſa.

^u *Calices aureos tres, &c.*] Hæc quæ ſequuntur vaſa & ornamenta baſilicæ S. Petri collata, ſunt eadem illa, quæ poſt 86. annos, cum ab Alarico vrbs capta eſt, occultata apud ſacram virginem,

& inuenta, vt tradit Oros. lib. 7. cap. 39. præ magnitudine, pulcritudine, pondere & diuersitate, Gothos attonitos reddiderunt, & ab iisdem, diuino numine sic disponente, cum honore eidem basilicæ restituta sunt. Baron. num. 64.

^x *Fecit basilicam B. Paulo Apostolo.*] Basilica Pauli, quæ cum esset ædificata, vbi corpus eius positum erat, inter viam Ostiensem & Tiberim, angustia loci interiacentis non potuit, vt par erat, amplioribus spatiis ædificari; Valentinianus autem iunior imperator, prætergressus viam illam, amplissimam reddidit. Vide Baron. ann. 324. num. 66.

Basilica Pauli a Constantino cepta, a Valentiniano aucta. Cur hæc basilica apud templum Veneris extructa.

^y *Eodem tempore fecit basilicam in palatio Sessoriano.*] Hanc basilicam post Crucem ann. Christi 326. inuentam, ædificatam esse, Crucis particula in eadem religiosissimo cultu collocata, euidenter ostendit: sed cur quæso in atrio Sessoriano, apud Veneris & Cupidinis templum? Vt scilicet iuste vlcisceretur immane scelus, quod a gentilibus in odium Crucis fuerat perpetratum: dum in sancto Golgotha in Crucis rupe (quod testatur S. Hieronym. epist. 13.) impudica Veneris statua fuerat collocata, & locus ipse Crucis titulo adeo illustratus, ab iisdem Venerarium appellatum. Quamobrem, templum Veneris, quod Romæ præ aliis celebre erat, dignum visum est, vt cum ignominia euersum, sanctissimæ Cruci cederet, quæ, proculcatis impudicitiiis, virtutum omnium splendore nitesceret. Baron. ann. 324. num. 105.

^z *Eodem tempore fecit basilicam Agnetis.*] Rogatu filiæ Constantiæ hanc basilicam extruxisse certum est; quo tempore, incertum est. Nam quo tempore & soror & filia Imp. baptizatae sunt, non constat. Qua autem visione admonita filia Constantia fuerit, apud Ambrosium serm. de pass. Agnetis, res gesta ab incerto auctore narratur. verba illius vide apud Baron. num. 107. Constantia altera, cuius hic fit mentio, soror Constantini, & relicta Licinii vxor, illa, quæ aliquando Nicomediæ cum ageret, titulo Augustæ clarissima, miro ardore succensa videndi Christi humani generis Redemptoris, quem Deum colebat, imaginem, vt voti compos fieret, ad Eusebium Pamphili Cæsareæ totius Palæstinæ, in qua Christus versatus erat, Metropolitanum Episcopum literas dedit, vt patet ex epist. responsoria, qua idem Euseb. prædictæ Constantiæ respondit: extat Act. 6. in Concil. Nicæn. II. Vide Baronium num. 109.

Constantia filia Constantini.

Constantia soror Constantini imaginem Christi videre desiderat.

^a *Basilicam B. Laurentio.*] Hic notat Baronius loca vbi corpora martyrum ponebantur, vsu prisco Confessiones appellata, & sumptuosissime exornata esse: ipsas vero corporum reliquias olim in cœmeteriis & recessibus subterraneis, nunc erectis desuper basilicis, iisque auro & argento exornatis, coli ac venerari cœpisse.

Sepulcra martyrum olim Confessiones appellata. Cultus reliquiarum.

^b *In vrbe Neapoli.*] In honorem Apostolorum & martyrum, teste Adone in Chron. Vide Baronium ann. 324. numer. 115. &c.

Epistola Siluestri Papæ de confirmatione Concilii Nicæni extat infra in Notis ad Concilium Nicænum.

Acta Siluestri Papæ germana & authentica, a Græcorum corruptelis expurgata, summatim descripta, vide in epistola prima Hadriani Papæ I. ad Constantinum & Irenem imperatores: & epistola tertia eiusdem Hadriani, ad Carolum regem Francorum. Quibus locis quibusque temporibus eadem Acta per impostores Græcos corrupta fuerint, vide infra in Notis ad edictum Constantini imperatoris, cui eadem Acta inserta leguntur.

ANNO
CHRISTI
314.

CONCILIVM ARELATENSE I.

CONSTANTINI MAGNI IVSSV IN
Cæciliani & Donatistarum causa^b celebratum Vo-
lufiano & Anniano cons. anno Christi cccxiv. Silue-
stri Papæ primo, Constantini eiusdem Augusti nono,
cum Marinus eius vrbs esset Episcopus.

EPISTOLA CONSTANTINI AVG.
*ad Vicarium Africae, ut Arelatem ad Concilium
ire iubeat partes inter quas erat
controuersia.*

CONSTANTINVS AVGVSTVS^a ÆLAFIO.

I AM quidem antehac, cum perlatum fuisset ad scientiam meam, apud Africam nostram plures vesano furore vanis criminationibus contra se inuicem super obseruantia sanctissimæ fidei Catholicæ dissidere cœpisse, dirimendæ dissensionis huiusmodi causa placuerat mihi, vt ad urbem Romam tam Cæcilianus Carthaginienfis Episcopus, contra quem vel maxime vniuersi sæpe me conuenerant, quam etiam aliqui ex his, qui ei quædam obiicienda crediderant, præsentiam sui exhiberent. Nam etiam ad supradictam urbem nostram Romam quosdam Episcopos ex Galliis ire præceperam; vt tam hi pro integritate vitæ suæ, atque laudabili instituto, sed & septem eiusdem communionis, quam etiam vrbs Romæ Episcopus, atque illi qui cum iisdem cognoscerent, possent rei quæ videbatur esse commota, finem debitum adhibere. Qui quidem ea quæcumque in præsentia eorum fuerunt gesta, cuncta ad scientiam meam etiam actis habitis retule-